

ΤΟΝ ΕΞΟΡΙΖΕΙ Η ΑΘΗΝΑ ΑΛΛΑ ΖΕΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΥΕΙ

Μπορεί η Αθήνα να τον έχει εξορίσει και οι ιδεοληπτικοί της να τον σβήνουν από τα σχολικά βιβλία Ιστορίας αλλά ζει και βασιλεύει και τον Κόσμο κυριεύει. Ο Αλέξανδρος ο Μακεδών δεν έπαυσε ποτέ να επιβεβαιώνει την αυτοφυή παράδοσή μας. Ξεχύθηκε στην Ανατολή εικοσιδυό μόλις χρονών και μέσα σε τρία μόνον χρόνια διεμόρφωσε την Οικουμένη του μέχρι τον Υδάσπη ποταμό της Ινδίας και τα πρόθυρα της Κίνας στο Τατζικιστάν. Πέθανε νέος τριαντατριών ετών αλλά η σπορά του συνέχισε επί αιώνες να καρποφορεί και να ανατρέφει την ανθρωπότητα.

Ο Κ.Π. Καβάφης, στοχαστικός Αλεξανδρινός, αξιολογεί την προσφορά του:

Κι απ' την θαυμάσια πανελλήνιαν εκστρατεία/ την νικηφόρα, την περίλαμπρη/ την περιλάλητη, την δοξασμένη/ ως άλλη δεν δοξάσθηκε καμιά/ την απaráμιλλη βγήκαμ' εμείς/ ελληνικός καινούργιος κόσμος μέγας/ Και την Κοινήν Ελληνική Λαλιά/ ώς μέσα στην Βακτριανή την πήγαμεν, ως τους Ινδούς.

Όλοι στην Ανατολή μιλούσαν την ελληνική και, μέσω αυτής, κοινώνησαν τον Λόγο του Σωτήρος Ιησού Χριστού. «*Ελήλυθεν η ώρα ίνα δοξασθή ο Υιός του Ανθρώπου*» είπε ο Κύριος όταν πληροφορήθηκε ότι ήλθαν να Τον ακούσουν Έλληνες¹.

Τα Ευαγγέλια πλην ενός, οι Επιστολές και οι Πράξεις των Αποστόλων γράφτηκαν και διαδόθηκαν στην κοινή ελληνική λαλιά. Στα ελληνικά ο Απόστολος των Εθνών Παύλος απευθύνει τις Επιστολές του προς Ρωμαίους, προς Γαλάτας και προς Εβραίους. Πριν αιώνες, ήδη οι Εβραίοι είχαν εγκαταλείψει την πατρική τους γλώσσα και μιλούσαν ελληνικά. Πιστοί στον σεβασμό προς όλες τις θρησκείες, οι Μακεδόνες Πτολεμαίοι επίγονοι του Αλεξάνδρου μετέφρασαν στα ελληνικά την Παλαιά Διαθήκη ώστε να την διαβάζουν οι Εβραίοι της Αιγύπτου και της Παλαιστίνης.

Γι' αυτό ο Αλέξανδρος στα αρχαία χρόνια λατρεύθηκε ως ισόθεος. Υιός του Άμωνος Διός στα αργυρά νομίσματα. Διόνυσος σε ψηφιδωτό της Δήλου και σε χρυσό βραχιόλι του Τατζικιστάν. Γεννιέται από τον κεραυνό του Δία σε ελληνορωμαϊκό ψηφιδωτό του Λιβάνου στο Εθνικό Μουσείο Βηρυτού. Ανάμεσα στους Προφήτες του τον κατατάσσει έπειτα ο Χριστιανισμός και το Ισλάμ. Με την μορφή του Βούδα τον δοξολογούν οι Βουδιστές.

Στο Καθολικό της Ιεράς Μονής Δοχειαρίου στο Άγιον Όρος εικονίζονται μαζί οι τρεις Προφήτες Βασιλείς Σολομών, Δαβίδ και Αλέξανδρος. Σε τοιχογραφία του 13^{ου} αιώνα στην Μονή της Παναγίας της Μαυριωτίσσας στην Καστοριά ο αββάς Σισώης βρίσκει στην έρημο τον τάφο του Αλεξάνδρου και θρηνεί πάνω στον γυμνό σκελετό του. Τον νεκρό Αλέξανδρο παραστέκονται ένοπλοι ο Αρχάγγελος Γαβριήλ και ο Άγιος Μερκούριος. Αυτήν την τοιχογραφία αναπαρήγαγε ο Φώτης Κόντογλου στο παρεκκλήσιο αγίας Ειρήνης της οικογενείας Πεσμαζόγλου στην Αθήνα. Ευτυχώς δεν ρώτησε κανένα Δήμαρχο Αθηναίων. Στην Καθολική Γαλλία μια εικονογραφία σε χειρόγραφο τον 15^ο αιώνα ταυτίζει την γέννηση του Μεγάλου Αλεξάνδρου με τη Γέννηση του Χριστού².

Αμέσως μετά τον θάνατό του ο Αλέξανδρος γίνεται ο μεγαλύτερος και ο πιο οικείος ήρωας όλων των ανατολικών Λαών και στη συνέχεια όλων επίσης των Δυτικών. Οι ιστορικοί ουδέποτε έπαυσαν να γράφουν την Ιστορία του. Ταυτόχρονα κυριαρχεί στη λαϊκή μυθιστορία η οποία δείχνει την αδιαμεσολάβητη αφοσίωση των Λαών στο πρόσωπό του. Εντωμεταξύ, τον 3^ο αιώνα π.Χ. κυκλοφορεί το περίφημο *Μυθιστόρημα του Αλεξάνδρου*. Αποδίδεται στον ψευδο-Καλλισθένη, είναι φανταστική κυρίως αφήγηση που μετά δέκα αιώνες ονομάζεται *Φυλλάδα του Αλεξάνδρου*. Την ζητούν με δίψα και την διαβάζουν χέρι-χέρι σε κατανυκτικές συνάξεις

¹ Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο, κεφάλαιο ΙΒ΄.

² Θεόδωρος Σαράντης, *Ο Μέγας Αλέξανδρος*, Αθήνα 1970.

όλοι οι Λαοί. Γι' αυτό μεταφράζεται από τα ελληνικά σε όλες τις τότε γνωστές γλώσσες του Κόσμου: αραβικά, αρμενικά, συριακά, κοπτικά, αιθιοπικά, εβραϊκά και στη Δύση λατινικά, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, φλαμανδικά και σερβικά. Όλα τα χειρόγραφα κοσμούνται με μικρογραφίες, όπως τα σημερινά λαϊκά αναγνώσματα.

Κατά τον Μεσαίωνα και την Αναγέννηση κυκλοφορούν στην Ευρώπη δεκάδες λαϊκά μυθιστορήματα με ήρωα τον Μεγάλο Μακεδόνα. Συλλογή τους δημοσιεύθηκε το 1980 στο Λονδίνο.³ Το 1340 στη Φλάνδρα η *Φυλλάδα*, μεταφρασμένη στα φλαμανδικά, εικονίζει τον Αλέξανδρο μέσα σε διαφανές υποβρύχιο να διερευνά τον βυθό του Ωκεανού, κάτι που χρειάστηκαν επτακόσια πενήντα χρόνια για να κάνει ο Πικάρ με το βαθυσκάφος του. Σε μεσαιωνικό γαλλικό χειρόγραφο ο Αριστοτέλης διδάσκει τον νεαρό Αλέξανδρο. Σε μεσαιωνικό αντίγραφο της Ιστορίας του Κουρτίου Ρούφου, που δώρισε ο δούκας της Βουργουνδίας στον Κάρολο τον Ισχυρό τον 15^ο αιώνα, ο Αλέξανδρος διατάσσει την εκτέλεση των δολοφόνων του Φιλίππου Β' μπροστά στο φέρετρο του δολοφονημένου πατέρα του. Ιστορικό μυθιστόρημα στη Γαλλία, τέλη του 15^{ου} αιώνα, δημοσιεύει μια φανταστική σκηνή με τίτλο «Η μάχη του Αλεξάνδρου με τον Δαρείο στον Τίγρη ποταμό».

Τον Αλέξανδρο επικαλέσθηκε και έβαλε εξώφυλλο ο εθναπόστολος Ρήγας ο Βελεστινλής στον επαναστατικό του *Θούριο* για την Ανάσταση του Γένους. Εξώφυλλο ο Αλέξανδρος και στη *Χάρτα* του όπου, εν ονόματί του, προκήρυξε την αδελφοσύνη όλων των συνοίκων Λαών με ελευθερία και χάραξε την πολυεθνική του *Ελληνική Δημοκρατία* στα δυτικότερα όρια της αλεξανδρινής Οικουμένης από το Χαλέπι της Συρίας μέχρι το Βελιγράδι, από το Βουκουρέστι έως το Κάιρο κι από την Κύπρο στην Μάλτα. Οδηγό του τον Αλέξανδρο είχε στο ακρόπρωρο της ναυαρχίδας του *Άρης* ο ναυμάχος του Εικοσιένα Ανδρέας Μιαούλης. Και, μετά εκατό χρόνια, ο λαϊκός μας ζωγράφος Θεόφιλος ζωντάνεψε σε τοιχογραφία του την ακράδαντη πίστη: «Ο Μεγαλέξαντρος ζει και βασιλεύει και τον Κόσμο κυριεύει».

Για τους Νάνους του Συστήματος θα μιλάμε τώρα; Αυτοί τον διώχνουν από την Αθήνα και από τα σχολεία μας αλλά, άμα λάχει, διαρρηγγύνουν τα «σινιέ» ιμάτιά τους, χωρίς γραβάτα, που τα Σκόπια και όλη η Φυρομία είναι τίγκα στον Αλέξανδρο!

N. I. Μέρτζος

---

³ Rbin Lane Fox, *The Search for Alexander*, Penguin Books, Λονδίνο, 1980.